

Rok české hudby na Moravskoslezsku: Smetanovský cyklus, 20 let populárního festivalu i podpora současných skladatelů

Ostrava (20. června) – Série regionálních tiskových konferencí představuje aktivity orchestrů, divadel a festivalů, které se svým programem zapojily do oslav probíhajícího Roku české hudby. Nejvýznamnější hudební instituce v Moravskoslezském kraji ve svých dramaturgických plánech reflektují zejména dvousté výročí narození Bedřicha Smetany. MHF Leoše Janáčka připravil také celodenní oslavu 170 let od narození hukvaldského rodáka. Národní divadlo moravskoslezské připomíná kromě obou zmíněných autorů trojici tereziňských skladatelů Pavla Haase, Viktora Ullmanna a Hanse Krásu, jejichž životy vyhasly v roce 1944 v koncentračním táboře Osvětim. Díky Svatováclavskému hudebnímu festivalu zazní také hudba dalšího z jubilatů Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic. Janáčkova filharmonie Ostrava připravila Smetanovu slavnostní operu Libuše a vypsalá skladatelskou soutěž, festival Dny nové opery Ostrava hledá spojení mezi národností skladatele a jeho hudebním jazykem. Štěrkovna Open Music se věnuje české populární hudbě, ale hostit bude také operního pěvce Adama Plachetku či skupinu Melody Makers. Dosavadní koncerty a představení zhodnotili na tiskové konferenci ředitelé jednotlivých institucí a představili také umělecké plány na druhou polovinu roku 2024.

Jubilanti Smetana a Janáček a na podzim také Haasův Šarlatán v Národním divadle moravskoslezském

Operní soubor **Národního divadla moravskoslezského** přispěl k letošnímu Roku české hudby především Smetanovským operním cyklem Ostrava 2024 – vždy v devíti jarních dnech ke Smetanovým výročím divadlo nabídlo ve dvou blocích všech osm jeho dokončených oper. Sedm inscenací ve vlastním nastudování opery NDM, slavnostní Libuši jako koncert v podání Janáčkovy filharmonie Ostrava, sólistů a Pražského filharmonického sboru. Oba bloky vidělo na 7500 diváků.

„Nejvíce nás ale pochopitelně potěšily veskrze pozitivní reakce publika, které nebylo jen místní, regionální, ale přijížděli diváci z celého Česka, ze Slovenska a ze zahraničí,“ shrnuje ředitel NDM a iniciátor Smetanovského cyklu Jiří Nekvasil a připomíná také, že divadlo vypravilo pro mimoostravské diváky na 4 představení speciální vlaky z Prahy a zpět v jednom dni tak, aby se diváci mohli téhož večera vrátit pohodlně domů.

Na jaře se také s příznivým ohlasem setkal baletní počín NDM k Roku české hudby – taneční inscenace **Rapsodie Bohemia** byla složena ze tří choreografií na hudbu českých skladatelů: Bohuslava Martinů, Jaroslava Ježka a Ervína Schulhoffa a filmového Zdeňka Lišky (jeho hudbu k filmu Ikarie XB 1 použil a dokořponoval Viktor Konvalinka).

V sedmém nastudování v historii NDM vidělo publikum v Ostravě v červnu operu Leoše Janáčka **Příhody lišky Bystroušky**. Divadlo oslovilo k režijní spolupráci světoznámého choreografa **Itzika Galiliho**, protože velké symfonické plochy v opeře k tomu přímo vybízejí. Výsledkem je velkolepá podívaná a logicky zásadní role baletu NDM.

*„Na podzim završíme v Ostravě volný cyklus Opery tereziňských skladatelů uvedením díla Pavla Haase **Šarlatán** v režii Ondřeje Havelky. Po tři roky jsme na jevišti Divadla Antonína Dvořáka divákům nabízeli díla českých skladatelů, kteří prošli Terezínem a padli za oběť holocaustu, Pavel Haas byl jedním z nich,“ pokračuje ředitel NDM Jiří Nekvasil.*

S orchestrem opery NDM *Šarlatána* hudebně nastuduje Jakub Klecker. Haasovu operu *Šarlatán* i Janáčkovy *Příhody lišky Bystroušky* odehraje opera NDM v říjnu v Brně na festivalu *Janáček Brno*.

MHF Leoše Janáčka uvede Káťu Kabanovou a oslaví Janáčkovy narozeniny celodenním programem na Hukvaldech

„Rok české hudby vnímáme jako příležitost ukázat publiku širší souvislosti – od Smetany po Janáčka. Letošní výročí 170 let od narození Leoše Janáčka jsme v rámci Roku české hudby využili k tomu, abychom Janáčkův hudební odkaz představovali v kontextu jak s dílem Bedřicha Smetany, tak Antonína Dvořáka, kterému jsme dokonce věnovali tři samostatné koncerty. Ten poslední s názvem Pocta Antonínu Dvořákovi III. se odehraje 24. června v Komorním sále Fakulty umění Ostravské univerzity a vybrali jsme pro něj Moravské dvojzpěvy, které jsou svou melodičností, lyričností i půvabnými lidovými texty stálíci české klasické hudby,“ uvádí Jaromír Javůrek, ředitel MHF Leoše Janáčka.

„Smetanovy skladby jsme během festivalu vložili do rukou těch nejpovolanějších interpretů. Dvě dua Z domoviny přednesla slavná houslová virtuózka Hana Kotková, opavská rodačka žijící ve Švýcarsku, společně s vynikajícím klavíristou Markem Kozákem. Vltava z Mé vlasti zazněla ve varhanní úpravě Barbary Bannasch v podání Pavla Kohouta během speciálního koncertu, na kterém navíc violistka Jitka Hosprová a Pavel Kohout přednesli neznámé transkripce dalších známých skladeb klasiků.

V tuto chvíli chceme ale především připomenout, že od 22. června začíná hukvaldský program Janáčkovy festivalu, který bude v Mistrově rodišti přirozeně vyvrcholením celého festivalového ročníku. Po 39 letech se na náš festival, a to právě do Hukvald, vrací Janáčkovy operní dílo **Káťa Kabanová**. Se skvělou **Bree Nichols** v hlavní roli. V dalších dnech pak zveme zejména na téměř celodenní program **Vše nejlepší, Leoši**. Začne v Hukvaldech 29. června v 15 hodin a nabídne například nositele Řádu britského impéria z roku 2023 tenoristu **Nickyho Spence**. Klavírní part přednese špičkový britský pianista **Julius Drake**. Představí se spolu s vynikajícími českými interprety – mezzosopranistkou Václavou Krejčí Houskovou, houslistou Janem Mráčkem a klavíristou Ivetou Kahánkem, který ještě před tímto hlavním koncertem během odpoledne zahraje v Památníku Leoše Janáčka na krásné harmonium, na kterém Janáček opravdu komponoval. Velký koncert **Vše nejlepší, Leoši!** se koná ve spolupráci s Nadací Leoše Janáčka a Českou filharmonií. Program společně připraveného Janáčkovy dne je velmi pestrý a z velké části pamatuje na všechny generace, tedy i rodiny s dětmi,“ **dodává Javůrek**.

Koncertní Libuše a skladatelská soutěž Janáčkovy filharmonie Ostrava

„Rok české hudby je výjimečný i pro Janáčkovu filharmonii Ostrava. Jeho reflexe se pro nás stala příjemnou povinností. Kromě koncertního provedení Smetanovy Libuše je rok 2024 protkáán hudbou českých klasiků od skladeb pro sólový klavír přes komorní hudbu až po největší symfonické kusy. S českou hudbou se na našich workshopech pravidelně setkávala i generace nejmladších posluchačů. Za nejzajímavější však považují provedení několika zbrusu nových skladeb, které vznikly přímo na základě naší poptávky u současných českých autorů. Vypsali jsme dokonce skladatelskou soutěž, která aktuálně probíhá. Přihlásilo se do ní pro mě neuvěřitelných 19 skladatelů, z nichž vybereme osobnosti, u kterých objednáme další skladby pro příští sezonu,“ shrnuje **Jan Žemla**, ředitel Janáčkovy filharmonie Ostrava.

Snahou festivalu NODO je pootevřít dveře a poskytnout skladatelům, hlavně těm mladým, prostor pro operní tvorbu

„Tento rok budeme na festivalu NODO svědky světových premiér oper Iana Davise z New Yorku, izraelsko-německého týmu Amira Shpilmana & Shiran Eliaserov, nové opery brněnského skladatele Františka Chaloupky nebo operního debutu Haštala Hapky, který žije a pracuje v Praze. V české premiéře pak uvedeme díla Pascala Dusapina z Francie a Ann Cleare z Irska,“ uvádí **ředitel NODO Petr Kotík**.

„Náš příspěvek k Roku české hudby 2024 je postaven na otázce – co vlastně znamená národnost skladatele a jaký má vztah k jeho dílu? Je pro skladatele rodný list tak důležitý? Přece nespojujeme národnost autora s hudbou, kterou posloucháme,“ upřesňuje **Petr Kotík** a dodává: „Není pochyb o tom, že propojení hudebního díla s místem, kde bylo vytvořeno, k zemi, která dílo podpořila, inspirovala autora, umožnila jeho vznik a realizaci – není pochyb, že takový vztah je naprosto zásadní. Celý program festivalu NODO je tedy logicky součástí české hudby a navíc, stojí na vlastních nohách, všechny opery jsou díla naší doby. Program nemá jedinou slavnou kompozici z minulosti. A v tomto duchu budeme pokračovat, pokud nám to naše domácí, tedy české prostředí umožní.“

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic i Dvořákova Lužanská mše na Svatováclavském hudebním festivalu

„K Roku české hudby 2024 se na Svatováclavském hudebním festivalu zařadí nejen projekt rezidenčního Collegia 1704, ale také koncertního mistra České filharmonie Jana Mráčka s Prague Philharmonia (Dvořák / Martinů, 17. 9. – Ostrava), souborů Concerto Aventino a More Maiorum (Adam Michna „svatováclavský“, 20. 9. – Ludgeřovice), Cappella Mariana s kanadským Constantinople (Kryštof Harant, 22. 9. – Hlučín) a také Závěrečný koncert s Filharmonií Bohuslava Martinů a sólisty Kateřinou Kněžíkovou, Markétou Cukrovou, Jaroslavem Březinou a Františkem Zahradníčkem (Dvořák: Requiem, 28. 9. – Ostrava). Znějící české hudby bude ale daleko více! Přineseme i skvosty Antonína Dvořáka v podání Bennewitzova kvarteta, Janáčkovy filharmonie Ostrava s Veronikou Rovnou a Romanem Hozou (Te Deum), Slovenského komorního orchestru, The Tria (Jiří Vodička, Václav Petr,

Martin Kasík), nebo autorovu „Lužanskou“ v podání Ensemble Inégal,“ říká ředitel Svatováclavského hudebního festivalu Igor Františák.

Dvacet let Štěrkovna Open Music s DJ Lowa, Melody Makers a Adamem Plachetkou

Rok české hudby 2024 reflektuje také žánry mimo oblast klasické hudby. Dvacet let festivalu **Štěrkovna Open Music** přibližuje jeho **dramaturg a ředitel David Moravec**: „Štěrkovna Open Music je třetím největším festivalem v Moravskoslezském kraji a největším, který se koná mimo Ostravu. Letos oslaví 20. narozeniny. Žánrově se věnuje české a slovenské hudbě. A to ve všech směrech. Proto Open Music v názvu. Do programu festivalu se ale od roku 2016 snažím zařadit mimořádné projekty. I takové, které jsou na podobných festivalech nečekané. Chceme tak návštěvníkům nabídnout pohled i za hranice hudebního mainstreamu. V minulosti to byl například projekt Bohemia, který představil v netradičním pojetí české lidové písně. Uvedli jsme koncerty Tomáše Kluse s Janáčkovou filharmonií Ostrava či s pěveckým sborem Permoník. Davida Stypku jsme spojili s mladými hudebníky z Lidové školy umění v Hlučíně. Ve vlastní produkci jsme přivedli na svět projekt Symphonic Dance Music, kdy Janáčkova filharmonie Ostrava hraje v doprovodu DJ Lowy největší hity taneční hudby. Repríza tohoto projektu bude i jedním z vrcholů letošního jubilejního ročníku. V jeho programu jsou ale i další dva velké projekty. Michal Pavlíček se speciálně pro náš festival spojil s Unique Orchestra. Společně zahrají řadu písní nejen kapely Stromboli. Doprovodí hosty jako Načeva či Bára Basiková. Poprvé se na festivalu našeho druhu představí projekt Nebe na zemi. Posluchači se tak mohou těšit na největší hity Ježka, Voskovce a Wericha v podání operního pěvce Adama Plachetky, Ondřeje Havelky a Melody Makers.“

Kontakt: Tereza Šindlerová, e-mail: tereza.sindlerova@rokceskehudby.cz, tel: +420 720 546 402